

Netz, vagy éppen Firhang

(Ernszt András kiállításán, a szentendrei Art-éria Galériában tavaly elhangzott megnyitó szerkesztett és rövidített változata.)

Ernszt András művein végigpillantva az első impresszió, hogy a 15. században gyökerező velencei csoda, a csipke - legalábbis számos jelenkori változata - meghatározó eleme műveinek. Vonzalma e matéria iránt bizonyára iparművészeti tanulmányaiból ered, hiszen a Pécsi Művészeti Szakközépiskola textil szakán maga is szőnyegeket és gobleneket készített. Különböző mintájú csipkerészletek keltette felületi hatásokkal 1996 táján, mint festészet szakos egyetemi hallgató, kisméretű grafikákon kezdett kísérletezni. Érdeklődése a változatos textúrájú felületek iránt tartósnak bizonyul. Szabad kísérletezésű festményei és grafikai sorozatokon belüli forma- és egymással kacérkodó színvariációk, melyeken az egymásra nyomott csipkemustra áttetszősége és tűnékenysége, az egyéni színkultúra, az egymáson átható színek és felületek szubjektív csengése dominál. A látszólag véletlenszerűen kiragadott textúra adta szabályos ritmust festői hatásokkal alakítva és fellazítva, elfedve és kiemelve fejleszti képeit, melyeken a hétköznapi anyag átlényegülésének élvezete sugárzik át. Vegyes technikájú kompozícióin a hagyományos ecsettel való festés mellett festéksorgatást, szitázást és szórópisztolyt alkalmaz, így rögzítve a felület struktúráját. Művei sokszor címükben is az alkalmazott anyagra utalnak, mint *Netz* vagy éppen *Firhang*. *Ornamens* című sorozatán egyenesen csipke applikációt használ. Ezekon a kisméretű vásznon a dekoratív virágszövedék homályos foltokban és lecsorgó festékekben oldódik fel, itt-ott pasztózus festékréteg alakítja a felületet. A gondosan válogatott színekből - gyakran viola, rózsza, barack és narancs - ragyogás árad. A függöny és a fátyol szimbolikusan mindig a titkot rejtí és védelmezi, így a mögépillantás a leplelézést, az ismeretek megszerzését, a beavatást jelenti. Ernszt képein a textília ké-

pe/nyoma nem szimbolikus elem - éppen elemnek sem nevezhető olyannyira integrálódik, - ám mégis mintha egy bensőséges világot takarna és tárna fel. Műtermi körülmények közt létrejött fiktív tájak fennkőlt megfogalmazásai *Rétegek* c. kisméretű vásznai, melyeken inkább csak érezzük, mint látjuk a képzeletbeli tájat, az atmoszférikus hatásokat keltő leheletszerű rétegek alatt. Visszafogottabb színek, egyszerűbb és finomabb szövedék jellemzi ezeket a képeket. Némelyik alkotáson a szövött anyag átvett/vitt rajzolata olyannyira konkurál a vászon alappal, hogy az már-már falikárpit hatását kelti. Mintha a vászon textúrája kerülne felülre, kétértelművé válik a minta és háttér viszonya. Felvetődik a kérdés, mi van alul, és mi van felül, mi az előtér és mi a háttér? E különös optikai hatásokat nyújtó műveket szemlélve az embernek olyan érzése támad, mintha könnyes szemmel nézné a képeket. Nincs leírható rendszer, hogy mikor válnak szét és olvadnak össze a különböző síkok, színek és rétegek, lehetetlen szétválasztani a felületeket. Világos színek, fátyolos foltok kerülnek egymásra, a formák elveszítik élességüket és illuzionisztikus mélységet kap a felület. A strukturális jegyek és a művész gesztusai válnak témává, a minta a festői hatásokkal együtt a vizuális harmónia és rend érzetét nyújtja. Ernszt András festményei nem elkülönült elemeivel hatnak ránk, művein nincs hagyományos értelemben vett látvány. Festői felfogásában a végteleníthető felület gazdag színekben és különböző rétegekben való oldódása érvényesül, melyet egység, integráció és folyamatosság jellemez, alkotásain nyoma sincs erőfeszítésnek, finom színharmónia vagy éppen diszszonancia, öröm és optimizmus árad belőlük.

Simonffy Szilvia